

Ecologisch onderzoek aan de Boogstraat 7 te Heesch

Adres opdrachtgever:

[Redacted address]

Opsteller:

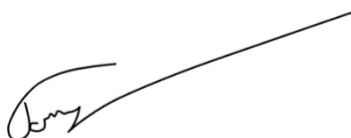
Ecologisch adviesbureau Eceau

Datum:

4 augustus 2022

Kenmerk:

PIT-1QS220804

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van de Wet natuurbescherming. Desondanks accepteert Ecologisch adviesbureau Eceau op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke ondernemingen die de opdrachtgever naar aanleiding van onderhavige rapportage uitvoert.

Onderhavige rapportage of delen daarvan mogen niet zonder toestemming van zowel de opdrachtgever en Ecologisch adviesbureau Eceau gebruikt worden door derden of verspreid worden naar derden. Openbaarmaking, kopiëring en elke andere toepassing inbegrepen, het mag enkel gebruikt worden door de opdrachtgever voor wie het is ontwikkeld.

1. Inleiding en planlocatie

Aan de Boogstraat 7 te Heesch is de initiatiefnemer voornemens een schuur te saneren ten behoeve van een woning, waarbij uitsluitend werkzaamheden voorgenomen zijn aan het te bebouwen terrein rondom de schuur.

De onderzoeklocatie betreft een schuur aansluitend op de woning van het buurperceel, Boogstraat 9. In figuur 1 is de ligging van de locatie weergegeven. De werkzaamheden hebben hoofdzakelijk betrekking op de schuur en het direct belendend terrein. De schuur is opgetrokken uit een gemetselde spouwmuur en een golfplaten dak. Het overige terrein is ingericht met diverse bomen, kippenren-/hok en woekering van snelgroeiende onkruiden. De directe omgeving wordt met name gekenmerkt door stedelijk gebied met woonwijken, infrastructuur en kleinschalig gemeentelijk groen (noordelijke richting), en door open agrarisch gebied met boerderijen, weilanden, akkers en houtopstanden (zuidelijke richting).

Figuur 1 Schematische weergave van het plangebied, de rode arcering weergeeft het gehele perceel, het groene kader de ontwikkellocatie (kaart: PDOK)

2. Doel en vraagstelling

Als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling kunnen alle eventueel aanwezige ecologische functies vernietigd of ernstig verstoord worden, tevens zal er sprake zijn van (tijdelijke) verstoring van de directe omgeving. Flora en fauna die gebruik maken van het leefgebied op of nabij de planlocatie zullen negatieve effecten ervaren. In het kader van de beoogde ontwikkeling zullen middels het onderzoek onderstaande vragen beantwoord worden:

- Welke beschermde flora en fauna van de Wet natuurbescherming zijn (potentieel) aanwezig binnen de grenzen van het ontwikkelgebied?
- Is de voorgenomen ontwikkeling op basis van de gevonden resultaten in strijd met de Wet natuurbescherming en welke effecten worden verwacht?
- Dienen eventuele vervolgstappen genomen te worden alvorens de aanvang van de uitvoering om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen?

3. Methode

Middels voorliggend onderzoek is de potentie voor beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht. Daarnaast is onderzocht of de beoogde ontwikkeling potentieel een negatief effect heeft op houtopstanden en nabijgelegen beschermde gebieden.

Het onderzoek is op te delen in enkele stappen:

- oriëntatie
- locatiebezoek
- bureau-onderzoek
- rapportage

3.1. Oriëntatie en locatiebezoek

Bij de oriëntatie van het onderzoek wordt een eerste indruk verkregen van de locatie middels spreidingsdata van soorten, luchtfoto's, kaarten en aangeleverde data vanuit de opdrachtgever. Gedurende het locatiebezoek wordt het ontwikkelgebied op potentiële verblijfslocaties en functionele onderdelen van leefgebieden gecontroleerd. Tevens wordt een momentopname gedaan van de thans aanwezige beschermde soorten, functies en locatiemarkeringen. Buiten de individuen om wordt voornamelijk gelet op sporen of restanten van de flora en fauna. Voorbeelden hiervan zijn veren, braakballen, prooi-resten, geursporen, holen en uitwerpselen. Het veldbezoek heeft plaats gevonden op 3 augustus 2022.

3.2. Bureau-onderzoek en rapportage

Nadat de locatie bezocht is wordt door middel van het raadplegen van naslagwerken, informatiebronnen, kaartdatabases en andere (externe) hulpmiddelen een beoordeling gemaakt van de potentie van het plangebied voor beschermde soorten, nabijgelegen gebieden en overige beschermde onderdelen vanuit de Wet natuurbescherming. Bij het uitwerken van de rapportage worden de vergaarde data bij de oriëntatie, de aangetroffen zaken tijdens het veldbezoek en de informatie uit het bureau-onderzoek vervolgens samen getoetst. Daaruit volgend wordt duidelijk of bij de uitvoering van de werkzaamheden sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming, indien er geen vervolgstappen worden genomen. Op basis van deze toetsing worden aanbevelingen gedaan voor een eventueel vervolgtraject, maatregelen ter voorkoming van overtreding of een combinatie van beide.

4. Bevindingen

In onderhavige paragrafen wordt besproken welke beschermde soorten in de omgeving van de onderzoeklocatie voorkomen en wordt er dieper ingegaan op het leefgebied en belangrijke en functionele onderdelen daarvan. De daadwerkelijk aangetroffen habitatonderdelen worden vergeleken met bovenstaande om te bepalen of er sprake is van (negatieve) effecten. Aan de hand van de te verwachten effecten wordt bekeken of er vervolgstappen benodigd zijn ten behoeve van de betreffende soort(en).

4.1. Algemeen

De beoogde ontwikkeling heeft betrekking op een particulier perceel aan de rand van een dorp. Het perceel is hoofdzakelijk ingericht met niet-onderhouden tuin en een kippenren met hok, waarbij tevens diverse bomen aanwezig zijn. Er is in minimale zin sprake van natuurlijke vegetatie, betreffende hoofdzakelijk periodiek te verwijderen algemene (on)kruiden. Gelet op het gebruik van de locatie, de mate van bebouwing en grote mate van menselijke invloed, de afwezigheid van natuurlijke oppervlaktewateren, de afwezigheid van muurvegetatie, de afwezigheid van bijzondere natuurlijke vegetatie en het voornemen dat voornamelijk betrekking heeft op de bebouwing, kunnen effecten op de soortgroepen vaatplanten, vlinders, libellen, overige ongewervelde, amfibieën, reptielen en vissen worden uitgesloten. Voor jaar rond beschermde vogels die in bomen broeden, kunnen effecten uitgesloten worden doordat er in de bomen geen nesten aangetroffen zijn en tevens geen nesten van kraaiachtigen aanwezig zijn. Binnen de soortgroepen zoogdieren en vogels dienen enkel de vleermuizen, steenmarter, huismus en gierzwaluw nader besproken te worden. Behoudens algemene vogels en overige vrijgestelde soorten van de provincie Noord-Brabant (bijvoorbeeld: huismuis, gewone pad, bruine rat) komen beschermde soorten voornamelijk voor in natuurlijkere omstandigheden; nabij water, schrale graslanden, in bosgebieden en/of andere habitattypen die niet aanwezig zijn op kunstmatige ingerichte percelen met bebouwing.

4.2. Specifieke soorten

In Nederland komen diverse vleermuissoorten voor die als verblijfslocaties onder andere gebruik maken van bebouwing. Dit betreft voornamelijk enkele relatief veelvoorkomende soorten zoals de laatvlieger, ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis. Andere soorten die verblijven in bebouwing, maar in mindere mate voorkomen zijn de watervleermuis, meervleermuis, gewone grootoorvleermuis en tweekleurige vleermuis. De tweekleurige vleermuis komt echter alleen in hoge bebouwing voor, zoals appartementencomplexen en kantoorgebouwen. De aanwezigheid van verblijven van vleermuissoorten die gebruik maken van bomen kan uitgesloten worden aangezien er geen bomen aanwezig zijn binnen de invloedssfeer van de ontwikkeling. Voor vleermuisverblijven in bebouwing is het van belang dat eventuele holle ruimtes, zoals een spouw of de ruimte tussen het dakbeschot en de dakbedekking, toegankelijk zijn. Voorbeelden van dergelijke openingen zijn open stootvoegen, opstaande loodslabben, kapotte dakpannen en uitstekende kant- en nokpannen. Voor de huismus, gierzwaluw en andere gebouwbewonende soorten zoals de steenmarter is dit tevens essentieel voor de vestiging.

De schuur is in zijn geheel gecontroleerd op de aanwezigheid van openingen die leiden tot een potentiële vaste rust- en/of verblijfslocatie voor gebouwbewonende vleermuizen. De schuur beschikt over spouwmuren. Echter is er geen sprake van scheuren, open stootvoegen of andere openingen, met uitzondering van enkele open stootvoegen op een hoogte van ca. 0,5m. Dergelijke lage holtes zijn niet aanveegbaar voor vleermuizen. De vereiste hoogte betreft namelijk ca. 3m. Derhalve zijn de gevels niet direct toegankelijk als potentiële verblijfplaats. De schuur is afgewerkt met een golfplaten dak. De nokken zijn strak afgewerkt en sluiten nauw aan op de golfplaten, de overstek aan de kopgevel is aan de onderzijde afgedicht met mortel en sluit derhalve volledig af en zijn de overgang van de gevels naar de golfplaten afgedicht met PUR-schuim en andere materialen, zie figuur 2. De aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfslocaties voor vleermuizen kunnen derhalve worden uitgesloten. Voor essentiële vliegroutes of foerageergebieden kunnen effecten uitgesloten worden aangezien de ruimtelijke inrichting niet significant wijzigt, aanvullend op het feit dat de directe

omgeving voorziet in een ruime hoeveelheid oriëntatiepunten en lijnvormige elementen. Er wordt namelijk een schuur gesloopt ten aanzien van een woning.

Figuur 2 Detailfoto's van de te slopen schuur

Voor steenmarters is het van belang dat er relatief grote openingen zijn met een grote holle ruimte; de openingen dienen een afmeting te hebben van ca. 5cm breed of een lange spleet van minimaal 3cm breed (natuurpunt.be, 2022). Openingen met dergelijke formaten zijn in en rondom de schuur niet aangetroffen. Aanvullend is het terrein gecontroleerd op eventuele sporen en andere potentiële verblijfslocaties. Op het terrein zijn enkele rommelhoeken en andere potentiële wegkruipmogelijkheden aanwezig. Bij nadere controle zijn echter geen sporen aangetroffen; prooiresten, uitwerpselen, wissels en geursporen ontbraken. Bovendien wordt het overige terrein niet heringericht en is het voornemen hoofdzakelijk gericht op de schuur. De aanwezigheid van verblijven en functioneel leefgebied van de steenmarter is uitgesloten.

De gierzwaluw is een soort die zich vrijwel zijn gehele leven in de lucht bevindt. De broedlocaties zijn derhalve het belangrijkste (grondgebonden) onderdeel van het leefgebied. De woning is echter ongeschikt voor de soort door het ontbreken van openingen die van onderaf aanvliegbaar zijn. Bovendien is een groot deel van de gevels slecht benaderbaar door de aanwezigheid van hogere begroeiing. De aanwezigheid van nesten van gierzwaluw is derhalve uitgesloten.

Huismussen zijn sterk geassocieerd met mensen. De nestplaats is in de regel gebonden aan bebouwing. Voor zijn voedsel is de huismus sterk afhankelijk van wat de mens hem al dan niet bewust biedt. De soort is eveneens een uitgesproken standvogel, die zich meestal niet meer dan enkele honderden meters van de broedplaats verwijdt. Het overige leefgebied dient te voldoen aan strikte eisen (Kennisdokument Huismus, 2022). Deze onderdelen betreffen: een constante voedselbron, voldoende inheems groen, jaarrond groene struiken en hagen, een beperkte hoeveelheid hoge bomen, droge en kale zanderige plekken, permanent aanbod aan schoon drinkwater en locaties met grit of kleine steentjes. Eveneens wordt in het Kennisdokument vermeld dat al deze vereiste habitatelementen op meerdere locaties aanwezig dienen te zijn binnen een straal van 100 á 200 meter van de broedlocatie. De locatie en de directe omgeving zijn ingericht met particuliere woningen, groenstructuren, siertuinen, agrarisch gebied en een paardenhouderij. Aangezien de onderzoekslocatie gesitueerd is aan de rand een dorp met een grote diversiteit aan achter- en voortuinen, alsmede een paardenhouderij aanwezig is, zijn alle benodigde habitatelementen ruimschoots aanwezig in de directe omgeving. Tevens zijn gedurende het veldbezoek huismussen waargenomen op het perceel aan de overzijde van de Boogstraat; in de tuin van huisnummer 8. De te saneren schuur beschikt over een golfplaten dak. De aansluiting van het dak

naar de gevels zijn afgewerkt en afgedicht, en beschikt niet over open ruimte, zie figuur 2. Het is derhalve niet mogelijk voor huismussen om het dak te betreden. De aanwezigheid van huismusnesten kan dan ook worden uitgesloten. Bovendien is het voor huismussen van belang dat er weinig hoge bomen aanwezig zijn nabij nestgelegenheid en dat roofdieren (bv. huiskatten en marters) niet bij de uitkijkposten van het nest kunnen komen. Van beide situaties is sprake binnen het plangebied, waardoor de schuur tevens ongeschikt is voor huismussen als nestgelegenheid. Op het terrein is mogelijk suboptimaal leefgebied aanwezig voor huismussen. Dit betreft met name de kippenren om te foerageren. Gezien dat de kippenren slechts enkele vierkante meters betreft en in de omgeving een paardenhouderij alsook een grote diversiteit aan siertuinen aanwezig zijn, kan het plangebied niet als essentieel leefgebied aangemerkt worden. Bovendien bestaat het voornemen niet uit het herinrichten van het overige terrein, anders dan de schuur en het direct belendende terrein.

Gelet op de aard van de ingreep worden geen effecten verwacht op andere essentiële onderdelen van het leefgebied van zowel vleermuizen, steenmarter, huismus en gierzwaluw. Significante effecten op de functionele leefomgeving van deze soorten kunnen worden uitgesloten. Het is echter niet uitgesloten dat vleermuizen opportunistisch rond de planlocatie foerageren of deze passeren. Om effecten op dergelijke individuen uit te sluiten dient hier rekening mee te worden gehouden in het kader van (bouw)verlichting aangaande de werkzaamheden.

4.3. Overige soorten

Alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op Europees grondgebied zijn beschermd middels de Vogelrichtlijn. Hierin is opgenomen dat het verboden is opzettelijk individuen te doden of te vangen, hun nesten of eieren vernielen, beschadigen of weg te nemen en om de vogels dermate (opzettelijk) te verstoren dat een broedsel mislukt, dit laatste is voornamelijk van toepassing binnen de broedperiode (indicatief medio maart t/m medio juli) en geldt ook voor soorten zoals de turkse tortel, merel, koolmees en winterkoning. Dergelijke soorten broeden onder andere op of nabij bebouwing en in tuinelementen.

In het kader van de Algemene Zorgplicht, en de verbodsbepalingen van de Vogelrichtlijn binnen het broedseizoen, wordt geadviseerd de werkzaamheden buiten deze periode aan te vangen óf alvorens de broedperiode het werkgebied ongeschikt te maken als nestlocatie. Indien de werkzaamheden aanvangen binnen het broedseizoen dient de locatie door een deskundige onderzocht te worden op de aanwezigheid van nesten en eventuele adviezen van de deskundige opgevolgd te worden.

De grondgebonden diersoorten die verwacht worden in de directe omgeving van het plangebied of op het terrein rondom de schuur zijn vrijgesteld middels de vrijstellingsverordening van de provincie Noord-Brabant in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Onder andere de volgende soorten vallen onder deze vrijstelling: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, huismuis en bruine rat.

4.4. Houtopstanden en gebiedsbescherming

De bomen binnen het plangebied genieten geen bescherming van de Wet natuurbescherming. De vrijstelling voor bomen binnen een particulier perceel en binnen de bebouwde kom Boswet is namelijk van toepassing. Tevens is de locatie gesitueerd op een afstand van 1,0km tot het Natuurnetwerk Brabant. Externe werking kan, gelet op de tussengelegen inrichting alsmede de afstand, uitgesloten worden. Derhalve kan een effect op het Natuurnetwerk Brabant per definitie uitgesloten worden.

Het plangebied is gesitueerd op ca. 13,3km van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied met kwetsbare en stikstofgevoelige habitattypen. Gelet op de afstand kunnen mechanische effecten zoals strooilicht, geluidshinder en trillingsverstoring uitgesloten worden. In het kader van verreikende effecten, zoals stikstofdepositie, is het uit te sluiten dat de toekomstige situatie zal leiden tot een verhoging in stikstofdepositie op kwetsbare habitats binnen Natura 2000-gebieden ten opzichte van de huidige situatie. De ontwikkeling betreft de sanering van één schuur ten behoeve van één particuliere woning. De nieuwe bebouwing dient te voldoen aan diverse verduurzamingseisen en zal

derhalve bijna energie neutraal zijn. Dit in combinatie met een afstand van ca. 13,3km tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is een effect uitgesloten. Aanvullend is voor tijdelijke stikstofdepositie sinds 1 juli 2021 de nieuwe stikstofwet van kracht, waardoor de stikstofuitstoot gedurende de realisatiefase vrijgesteld is bij ruimtelijke ontwikkelingen. Bovendien zijn de werkzaamheden dermate beperkt, dat een verhoging in stikstofuitstoot verwaarloosbaar is. Een effect op Natura 2000-gebieden is zowel gedurende de gebruiksfase (permanent) als de realisatiefase (tijdelijk) uitgesloten.

5. Conclusies

Ten aanzien van de beoogde ontwikkeling aan de Boogstraat 7 te Heesch is een ecologisch onderzoek uitgevoerd. Het saneren van een schuur ten behoeve van een woning en alle bijkomende werkzaamheden leiden, behoudens algemene broedvogels en vrijgestelde soorten, niet tot aantasting van functionele leefomgevingen, vaste rust- en/of verblijfloccaties, natuurgebieden of andere krachtens de Wet natuurbescherming beschermde zaken.

- Vleermuizen passeren aannemelijk de locatie en foerageren er opportunistisch. Mogelijk worden aanwezige individuen door (foutief toegepaste) bouwverlichting verstoord buiten de winterrustperiode. Verblijfplaatsen, functionele foerageergebieden en essentiële vliegroutes ontbreken.
- Ten aanzien van vogels met jaarrond beschermde nestlocaties en/of leefgebieden zijn geen verdere maatregelen of vervolgstappen benodigd
- Ten aanzien van algemene vogels kunnen broedsels en nesten verstoord worden gedurende het broedseizoen
- Voor vlinders, libellen, ongewervelde, grondgebonden zoogdieren, reptielen en vissen met een beschermde status krachtens de Wet natuurbescherming is geen geschikt leefgebied aanwezig
- Standplaatsen en geschikte omstandigheden ten aanzien van beschermde vaatplanten zijn niet aanwezig
- Houtopstanden op particuliere percelen en binnen de bebouwde kom Boswet vallen niet onder bescherming van de Wet natuurbescherming
- Gelet op de afstand tot beschermde gebieden en de aard van de werkzaamheden worden geen (negatieve) effecten verwacht
- Ten aanzien van vrijgestelde soorten is enkel de Algemene Zorgplicht van toepassing

6. Vervolgstappen

Er zijn geen aanleidingen aangetroffen die het noodzakelijk maken dat vervolgstappen of aanvullend onderzoek uitgevoerd moet worden. Voor een aantal soorten is het voldoende als er tijdens de uitvoering rekening wordt gehouden met de eventuele aanwezigheid.

6.1. Nader onderzoek

- Naar aanleiding van de bevindingen van het onderzoek is aanvullend onderzoek niet benodigd

6.2. Maatregelen bij de uitvoering

- Voor vleermuizen dient rekening gehouden te worden met mogelijk foeragerende of passerende individuen middels het juist toepassen van bouwverlichting óf door te werken buiten de schemerende en donkere dagdelen, indien in de periode april t/m oktober gewerkt wordt. Voorbeelden van juiste verlichting: amber-/roodkleurige verlichting, beperkte hoogte van lichtmasten en verlichting naar beneden gericht en convergeren
- In verband met de potentie voor algemene vogelsoorten zoals houtduif, turkse tortel, merel en overige kleine zangvogels werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren, buiten medio maart t/m medio juli. Indien de werkzaamheden opgestart en uitgevoerd worden binnen het broedseizoen dient de locatie ongeschikt gemaakt te worden alvorens de aanvang van het broedseizoen. Indien nodig kan ook binnen het broedseizoen gewerkt worden door de planlocatie vlak voorafgaand aan de werkzaamheden te laten controleren op de aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (puin, takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om dieren die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, zich te laten verplaatsen naar een schuilplaats buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden
- In het kader van de Algemene Zorgplicht dient voorzichtig gehandeld te worden met alle aanwezige flora en fauna

Bronnen

- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0. Juli 2017, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0. Juli 2017, Utrecht.
- BIJ12, 2022. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 2.0. Juni 2022, Utrecht.
- NGB, 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming. Netwerk Groene Bureaus. Versie juli 2017.

Websites, geraadpleegd 2022:

- natura2000.eea.europa.eu
- noord-brabant.maps.arcgis.com
- pas.natura2000.nl
- wetten.overheid.nl
- www.floravannederland.nl
- www.natuurpunt.be
- www.ndff.nl
- www.ravon.nl
- www.rvo.nl
- www.sovon.nl
- www.telmee.nl
- www.vleermuis.net
- www.vogelbescherming.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

Het projectgebied betreft een schuur aan de Boogstraat 7 te Heesch. De schuur vormt een geheel met de buurwoning.

Het plangebied is ingericht met een schuur, diverse bomen, een nagenoeg niet onderhouden tuin, kippenren en een kippenhok.

Het perceel achter de schuur is hoofdzakelijk begroeid door algemene (on)kruiden naast de kunstmatig aangebrachte inrichting.

Ook het bijgebouw is voor een groot deel afgewerkt met afdichtingsmateriaal. Echter verkeerd dit materiaal in een relatief slechte staat.